«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы медицина колледжі

Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы

СИЛЛАБУС

Пән коды: ЖБП 10
Пәні: «Жаһандық құзыреттілік»
Мамандығы: 09120100 «Емдеу ісі»
Біліктілігі: 4S09120101 «Фельдшер»
Мамандығы: 09130100 «Мейіргер ісі»
Біліктілігі: 4S09130103 «Жалпы практикадағы мейіргер»
Мамандығы: 09110100 «Стоматология»
Біліктілігі: 4S09110102 «Дантист»
Мамандығы: 09110200 «Ортопедиялық стоматология»
Біліктілігі: 4S09110201 «Тіс технигі»
Курс: 1
Семестр: 2
Барлық сағат/кредит көлемі: 24/1

Шымкент, 2025 ж.

«Жаһандық құзыреттілік» пәні бойынша силлабус жұмыс оқу бағдарламасы негізінде құрастырылды.

«Жалпы білім беретін пәндер» кафедрасының мәжілісінде қаралды.
Хаттама №_1_ «27»_08_2025 ж.
Кафедра меңгерушісі: ____________ А.Т. Сатаев

«Жалпы білім беретін пәндер» Пәндік циклдік комиссия мәжілісінде қаралды.
Хаттама №_1_ «27»_08_2025 ж.
Төрайымы: ____________ Г.Т. Анапияева

«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы медицина колледжінің Әдістемелік Кеңесінде қаралды және бекітілді.
Хаттама №1__ «27»_08_2025 ж.
Төрайымы: ____________ Г.О.Мамбеталиева

Оқытушылар туралы мәліметтер:

№	Аты-жөні	Дәрежесі және лауазымы	Қызметі	Жүргізетін пәні	Эл.мекен-жайы / тел.
1	Тилепбаева Айжамал Кадырқызы	Пед.ғылым магистрі	оқытушы	Жаһандық құзыреттілік	87053556315 aijamalaia@mail.ru

1.1.Кіріспе

Жаһандық құзыреттіліктерді дамыту білім берудің өзекті міндеттерінің бірі болып табылады. Жаһандық құзыреттер жаһандану ықпалының күшеюіне, жедел әлеуметтік, экономикалық және технологиялық өзгерістерге, сондай-ақ адамдарға, мәдениеттерге және ұлттарға кеңінен әсер ететін басқа да маңызды жаһандық мәселелерге байланысты ерекше маңызға ие болады. "Жаһандық құзыреттер" курсы оқушылардың сыни тұрғыдан ойлауын, зерттеу, коммуникация, жаһандық маңызы бар мәселелерді шешу және талдау дағдыларын қалыптастыруға және дамытуға ықпал етеді.

Білім алушыларға қойылатын талаптар:

- себепсіз сабақтарды жібермеу;
- сырт келбеті жинақы, ұқыпты:
- жоғарғы оқу орнында бекітілген жалпыға міндетті форманы сақтау;
- тәжірибелік сабақтарда белсенділік көрсету;
- сабақтарға дайындықпен келу;
- сабақтарға кешікпеу;
- сабақ кезінде әдептілік атмосфера сақтау;
- кафедра мүлкін ұқыпты пайдалану;

Себепсіз жіберілген сабақтар өтелмейді. Әртүрлі себептермен (денсаулыққа байланысты, жанұя жағдайы, басқа да себептермен) жіберілген жағдайда, анықтама құжаттарының негізінде деканаттың рұқсатымен өтеледі. Өтем сабаққа берілген рұқсат парағы 30 күн жарамды.

Білім алушы аралық бақылауға себепсіз келмеген жағдайда пәннің емтиханына жіберілмейді. Білім алушы ағымдық, аралық бақылаулардан 50% дан төмен алған жағдайда пәннің емтиханына жіберілмейді.

1.2. Пәннің мақсаты:

«Жаһандық құзыреттілік» курсын оқытудың мақсаты - мінез-құлық мәдениетінің стандарттарына сәйкес келетін және жаһандық құзыреттілікке ие бәсекеге қабілетті тұлғаны қалыптастыру. «Жаһандық құзыреттілір» курсы білім алушылардың құндылық бағдарларын, коммуникативтк дағдыларын, этикалық нормаларын және мінез-құлық көзқарастарын қалыптастыруға ықпал етеді.

1.3. Пәннің міндеттері:

1)білім алушылардың сыни және талдамалық ойлауын, олардың коммуникативтк және зерттеу дағдыларын дамыту;

2)жергілікті, жаһандық проблемалар мен мәдениетаралық өзара іс-қимыл мәселелерін түсінуді дамыту;

3)ақпаратты тану, талдау, бағалау және дәлелдерді тұжырымдау қабілетін қалыптастыру;
4)білім алушылардың жаһандық оқиғалар мен олардың себептері мен салдарлары туралы талдамалық бағалау түсінігін қалыптастыру;
5)білім алушының өзіндік мәдени бірегейлігін түсінуге және әлемнің мәдени әртүрлілігін түсінуге ықпал ететін құндылықтар жүйесін қалыптастыру;
6)қаржылық, экологиялық мәдениетті дамыту;
7)нақты өмірмен байланысты зерттеу арқылы өз ойлауын құра білу қабілетін қалыптастыру.

1.4. Оқытудың соңғы нәтижелері:

1.5. Пререквизиттер: Экономика негіздері, Бизнес негіздері

1.6. Постреквизиттер: Мәдениеттану, Тарих

1.7. Тақырыптық жоспар:

1.7.1.Теориялық сабақтың тақырыптық жоспары

№	Тақырып атауы	Мазмұны	Сағат саны
	I- семестр		
1	Жаһандық құзыреттілік дегеніміз не? Жаһандық құзыреттілік мәдениеті.	Жаһандық құзыреттіліктің анықтамасы, түрлері; функционалдық сауаттылықты қалыптастыру; аналитикалық және сыни ойлауды дамыту; жергілікті, жаһандық және мәдениетаралық мәселелерді зерттеу қабілеті; дүниетаным мен басқалардың көзқарасын түсіну; әртүрлі мәдениеттердің өкілдерімен Ашық, орынды және тиімді өзара іс-қимылға қатысу; ұжымдық әл-ауқат пен тұрақты дамуға жәрдемдесу. Жаһандық проблемалар мен мәдениетаралық айырмашылықтарды түсіну; басқаларға құрметпен қарауды қалыптастыру; әр адамның адамдық қадір-қасиетін тану; басқа адамдардың сенімдерін түсіну және тану қабілеті; күнделікті өмірде, жұмыста жаһандық құзыреттілік мәдениетін көрсету; жаһандық құзыреттілік мәдениетін дамытуды қолдау; кәсіби даму және жаһандық құзыреттілік мәдениеті. Жаһандық құзыреттілікті дамытуға ықпал ететін дәстүрлер мен құндылықтар; отбасы мен қоғамдастық арасындағы серіктестік; алған білімдерін өмірде қолдану дағдылары; жоспарлау және шешім қабылдау; әлеуметтік жауапкершілік пен әділеттілік; салауатты өмір салтын ұстану және қауіпсіз мінез-құлық дағдылары; зерттеу, жобалау, еріктілік жұмыс дағдылары.	2
2	Белсенді табыс. Пассивті табыс. Жеке табысты арттыру жолдары	Белсенді және пассивті кірістер; жеке табысты арттыру тәсілдері;	2
3	Ақша функциялары. Ұлттық және шетел валютасы	Ақша функциялары, ұлттық және шетел валютасы.	2
4	Қалта ақшасын тиімді пайдалану. Ірі сатып алулар. Эмоционалды сатып алу	Қалта ақшасын тиімді пайдалану; ірі сатып алулар; эмоционалды сатып алулар;	2
5	Отбасылық бюджеттің кірістері. Отбасылық	Отбасылық бюджеттің кірістері; отбасылық бюджеттің міндетті шығыстары; отбасылық бюджеттің міндетті емес	2

	бюджеттің міндетті шығындары. Отбасылық бюджеттің қосымша шығындары	шығыстары;	
6	Қаржылық алаяқтық түрлері. Қаржы пирамидасы	Қаржылық алаяқтық түрлері; қаржы пирамидасы; 1-аралық бақылау жұмысы, ауызша-жазбаша түрде	2
7	Қарым-қатынас мәдениеті. Қақтығыстар. Ұғым. Түрлері. Шешу жолдары	Қарым-қатынас мәдениеті; гуманизм, адамдарға құрмет, сыпайылық, ізгі ниет және төзімділік; өз пікірін басқаларға таңа алмау мүмкіндігі; нәзіктік, коммуникативті құзыреттілік; іскерлік әңгіме мәдениеті; қарым-қатынас стандарттары мен принциптері; мәдени әртүрлілік, мәдениетаралық қарым-қатынас. Тұлғаішілік қақтығыстар: мотивациялық, моральдық, рөлдік және бейімделу; тұлғааралық қақтығыстар; топаралық қақтығыстар; қақтығыстардың себептері; қақтығыстарды шешу жолдары; жанжалды шешу стратегиялары; медиация; алаңдаушылық деңгейін төмендету.	2
8	Экологиялық қақтығыстар. Климаттың өзгеруі. Ауа мен судың ластануы.	Экологиялық қақтығыстардың себептері; экологиялық қақтығыстардың түрлері; экологиялық қақтығыстарды реттеу тәсілдері; экологиялық белсенділік; әлеуметтік-экологиялық қақтығыстар және оларды жеке, аймақтық, ұлттық және жаһандық тұрғыдан шешу. Экологиялық қауіптер; халықтың өсуі, қоршаған ортаның деградациясы; Тұщы су тапшылығы; климаттың өзгеруінің салдары: жаппай көші-қон және қақтығыстар қауіпсіздіктің төмен деңгейі.	2
9	Әртүрлі мәдениеттердің құндылықтар жүйесі. Мәдениетаралық байланыс.	Мәдениетаралық коммуникация.	2
10	Басқа адамның көзқарасын түсіну және қабылдау қабілеті	Дүниетаным мен басқалардың көзқарасын түсіну және құрметтеу; көпмәдениетті проблемаларды сыни талдау дағдысы; көпмәдениетті қоғамдағы оң және тиімді өзара іс-қимыл; жергілікті және жаһандық проблемаларды шешуге қатысатын елдің және әлемнің белсенді азаматтарын қалыптастыру.	2
11	Еңбекті бағалау түрлері мен формалары	Еңбекті бағалау әдістері мен формалары.	2
12	Жобалар мен үрдістерді басқару. Менеджердің әлеуметтік жауапкершілігі мен этикасы	Жобалар бойынша коммуникациялар үшін бірыңғай ақпараттық кеңістік құру. Әлеуметтік жауапкершілік. 2-аралық бақылау жұмысы, ауызша-жазбаша түрде	2
			24

1.8. Оқыту әдістері: (шағын топша, дискуссия, презентация, кейс-стади, жобалау)

Теориялық сабақтар: ауызша сұрау, әңгімелеу, пікірталас, презентация, шағын топпен жұмыс, жазбаша жұмыс;

1.9. Білімгерлердің білімін және дағдыларын бағалау әдістері: тестілеу, ауызша сұрау, жағдаяттық есептер, бағаланатын сұхбат.

1. Сабақта білімді бақылаудың бірнеше формалары қолданылады. Журналға орташа баға қойылады.

2. Бақылау түрлерінің бірі бойынша (ағымдағы бақылау, №1 және/немесе №2 аралық бақылау) өту балын (50%) жинамаған білім алушылардың пән бойынша емтиханға жіберілмейді
3. Қорытынды рейтинг пән бойынша емтиханға жіберу 50 балдан (60%) кем болмауы тиіс, ол ағымдағы бақылаудың орташа бағасы (40%) + аралық бақылаудың орташа бағасы (20%) негізінде автоматы түрде есептеледі.
4. Аралық бақылау: тестілеу, ауызша, жазбаша түрде бақылау жұмысы 9 және 19 аптасында өткізіледі.

Әріптік жүйемен бағалау	Балдың сандық эквиваленті	Пайыздық өлшем	Дәстүрлі жүйемен бағалау
A	4.00	95-100%	Өте жақсы
A-	3.67	90-94%	
B+	3.33	85-89%	Жақсы
B	3.00	80-84%	
B-	2.67	75-79%	
C+	2.33	70-74%	
C	2.00	65-69%	Қанағаттанарлық
C-	1.67	60-64%	
D+	1.33	55-59%	
D	1.00	50-54%	
F	0.00	0-49%	Қанағаттанарлықсыз

Теориялық сабақты бағалау критерийлері

Бақылау түрі	**Бағалау**	**Бағалау критерийлері**
Жазбаша немесе ауызша	**Өте жақсы** А (4,0; 95-100%); А- (3,67; 90-94%)	Білім алушы жауап беру кезінде негізгі қағидаларды өз бетінше нақты мысалдар, фактілермен жауабын растап, және негізделген түрде талдап, жинақтап, қорытындылай алғанда еш қателік жібермегенде қойылады. Оқу материалын жүйелі, нық, байланысты, негізделген түрде және қатесіз түсіндіреді, берілген терминология мен хронологияны пайдалана отырып логикалық жүйелілікте береді; өзінің дербес тұжырымын жасайды.
	Жақсы В+ (3,33; 85-89%); В (3,0; 80-84%) В- (2,67; 75-79%)	Білім алушы жауап беру кезінде бағдарламалық материалдар бойынша нақты қателіктер жібермесе, оқытушының көмегімен бағдарламалық материалды жүйелей алған жағдайда қойылады. Түсініктерді айқындауда, ғылыми терминдерді пайдалануда, тұжырымдар және жиынтықтарда елеусіз қателер мен кемшіліктер жібереді.

	Қанағаттанарлық C+ (2,33; 70-74%) C (2,0; 65-69%) C- (1,67; 60-64%) D+ (1,0; 50-54%)	Білім алушы жауап беру кезінде нақты қателер жібергенде, оқытушы көрсеткен оқу әдебиеттермен шектелсе, материалды жүйелеуде үлкен қиындықтарға кездескен жағдайда қойылады. Оқу материалының негізгі мазмұнын игерген, алайда кейбір жерлерін түсінбеген; материалдың мазмұнын айтуы жүйесіз, үзік-үзік және ретсіз. Ғылыми терминологияны пайдалануда қателіктер мен дәлсіздіктер жібереді.
	Қанағаттанарлықсыз F (0; 0-49%)	Білім алушы жауап беру кезінде нақты қателіктер жіберсе, сабақ тақырыбы бойынша негізгі әдебиеттермен жұмыс жасамаса, пәннің ғылыми терминологиясын қолдана алмаса, материал мазмұнын игермеген, қорытындылап, жинақтай алмай қателіктермен жауап берген жағдайда қойылады.Қойылған сұрақтар шегінде бағдарламалық материалдың маңызды немесе негізгі бөлігін білмейді және түсінбейді.

Аралық бақылауды бағалау критерийлері

Бақылау түрі	**Бағалау**	**Бағалау критерийлері**
Жазбаша немесе тест	Өте жақсы A (4,0; 95-100%); A- (3,67; 90-94%)	Білім алушы сұрақ бойынша нақты, сауатты, теориядан ауытқымай, тақырып бағыты бойынша барлық сұраққа жауап береді. Сонымен қатар оқытушының қосымша сұрақтарына да сауатты, логикалық жауап береді. Тест бойынша 90-100 % жауаптары дұрыс
	Жақсы B+ (3,33; 85-89%); B (3,0; 80-84%) B- (2,67; 75-79%)	Білім алушы сұраққа толық жауап бермей, қағидалық емес қателіктер жіберіп,оны өзі түзеп отырады, бағдарламалық материалды оқытушының көмегімен жүйелей алды. Тест бойынша 70-89 % жауаптары дұрыс
	Қанағаттанарлық C+ (2,33; 70-74%) C (2,0; 65-69%) C- (1,67; 60-64%) D+ (1,0; 50-54%)	Білім алушы сұраққа толық жауап бермей, қағидалық емес қателіктер жіберіп, оқытушы көмегімен түзеп отырады. Қосымша сұрақтарға жауап кезінде қателіктер жіберді. Білімі оқытушы көрсеткен оқу әдебиеті шеңберінде, материалды жүйелеу кезінде үлкен қиыншылықтарға ие болды. Тест бойынша 50-69 % жауаптары дұрыс
	Қанағаттанарлықсыз F (0; 0-49%)	Білім алушы сұраққа жауап беру кезінде қағидалық қателіктер жіберіп, оны түзей алмады,сонымен қатар тақырып бойынша негізгі материалды өңдемеген, пәннің ғылыми әдебиетін қолдана алмайды. Оқытушының

		сұрақтарына жауап беруде стилистикалық және дөрекі қателіктер жіберді. Тест бойынша дұрыс жауаптары 50 % -дан кем.

Емтиханды (бағалы сынақты) бағалау критерийлері

Бақылау түрі	Бағалау	Бағалау критерийлері
Тест	**Өте жақсы** A (4,0; 95-100%); A- (3,67; 90-94%)	95-100% дұрыс жауаптары
	Жақсы B+ (3,33; 85-89%); B (3,0; 80-84%) B- (2,67; 75-79%)	70-89% дұрыс жауаптары
	Қанағаттанарлық C+ (2,33; 70-74%) C (2,0; 65-69%) C- (1,67; 60-64%) D+ (1,0; 50-54%)	50-69% дұрыс жауаптары
	Қанағаттанарлықсыз F (0; 0-49%)	50% кем дұрыс жауаптары

Оқытудың нәтижелері және бағалау критерийлері

Бөлім атауы	Бөлімше атауы	Оқыту нәтижелері	Бағалау критерийлері
Жаһандық құзыреттілік	Жаһандық құзыреттілік мәдениеті	1) жеке тұлғаны дамыту үшін жаһандық құзыреттіліктің маңыздылығын түсіну; 2) жаһандық құзыреттілік мәдениетін насихаттау.	1) жаһандық құзыреттілікті сипаттайды.
		1) зерттеу, жобалау, волонтерлік жұмыс дағдыларын қалыптастыру.	1) зерттеу нәтижелерін бағалауды қалыптастырады.
Қаржылық сауаттылық	Жеке қаржыдағы кірістер	1) белсенді және пассивті кірістердің мәнін түсіну; 2) жеке табысты арттыру тәсілдерін түсіндіруге міндетті.	1) Жеке табысқа әсер ететін факторларды айқындайды.
	Жеке қаржы шығындары	1) қалта ақшасын тиімді пайдалану дағдыларын қалыптастыру.	1) несиелендіру мәселесін түсінеді және қиындық тудыратын несиелерге жол бермейді.
	Отбасылық бюджет	1) отбасы бюджетінің кірістері мен шығыстарын талдай білу; 2) жоспарлау дағдыларын қалыптастыру және отбасылық бюджетті жүргізу.	1) отбасылық бюджетті жоспарлау кезеңдерін құрайды.
	Жинақ және жинақтау	1) отбасының қаржылық қауіпсіздік жастығын қалыптастыру.	1) ақшалай жинақтау көздерінің тізбесін және олардың қажеттілігін негіздей отырып шығыстар тізімін жасайды; 2) ақша жинақтарын құру тәсілдерін

			біледі; 3) қаржы пирамидаларына қатысуға жол бермей, қаржылық тәуекелдердің түрлерін талдайды.
Жергілікті және жаһандық маңызы бар мәселелерді шешу	Мәселелердің түрлері	1) эмпатия мен ынтымақтастық қабілетіне негізделген қарым-қатынас этикасын қалыптастыру.	1) басқа адамдардың сенімдерін түсінеді және қабылдайды; 2) құрдастарының қарым-қатынасындағы бар проблемаларды талдайды.
		2) жанжалдардың мәні мен себептерін түсіну.	1) Жанжалды шешу алгоритмін құрайды; 2) Медиация негіздерін және жанжалдарды шешу тәсілдерін біледі.
		3) аналитикалық және сыни ойлауды және жергілікті және жаһандық маңызы бар әлеуметтік мәселелерді бағалау дағдысын қалыптастыру.	1) әлеуметтік жобаны, волонтерлік акциялар мен бастамаларды бағалайды.
		1) зерттеу және талдау жүргізу дағдыларын қалыптастыру экологиялық мәселелер бойынша дәлелдемелер	1) жергілікті және жаһандық деңгейде экологиялық қақтығыстарды шешу жолдарын ұсынады.
Әр түрлі мәдениеттер мен дүниетанымдарды түсіну	Тиімді мәдениетаралық өзара іс-қимылға қатысу	1) азаматтық ұстанымын көрсете алады, өз көзқарасын қорғай алады.	1) әлеуметтік жауапкершіліктің маңыздылығын түсінеді.
		1) қоғамдағы мәдени бірегейліктің маңыздылығын бағалау.	1) әр түрлі мәдениеттердің құндылығы туралы өзіндік көзқарасын дәлелдеу үшін дәлелдер келтіреді; 2) мәдени әртүрлілік пен мәдениетаралық айырмашылықтарды біледі және түсінеді.
		1) жаһандық мәселелер мен мәдениетаралық айырмашылықтарды анықтау; 2) басқа мәдениеттердің өкілдеріне құрметпен қарау негізінде коммуникация құру дағдысын қалыптастыру.	1) мәдени, діни және басқа да айырмашылықтардың басқалардың көзқарастарына қалай әсер ететінін түсінеді; 2) мәдениетаралық коммуникация ережелерін жасайды в обществе.
		1) мәселе бойынша дәлелдер, айғақтар, ақпаратты таңдай білу.	1) алынған ақпаратты, әртүрлі көзқарастарды сыни тұрғыдан бағалайды.
Техника-технологиялық бағыттың мамандандырылған компоненті	Мамандықтағы жаһандық құзыреттілік	1) техника-технологиялық бағыт бойынша жаһандық құзыреттерді сипаттауға міндетті.	1) бағыт бойынша жаһандық құзыреттердің қалыптасу матрицаларын әзірлейді; 2) техника-технологиялық бағыт бойынша жаһандық құзыреттерді қолдану мүмкіндіктерін айқындайды.
	Еңбекті бағалау әдістері мен формалары	1) кәсіби мансапты тиімді дамыту үшін техника-технологиялық бағыт бойынша еңбекті бағалау әдістері мен нысандарын талдау	Бағыт бойынша персонал жұмысының тиімділігін бағалау критерийлері
	АТ- жүйелермен	1) Компания бизнесін даму бағыттарын	1) оларды автоматтандыру үшін

	жұмыс	түсіну	бизнес-процестерді ұсына алады; 2) ақпараттық жүйені таңдауды жүзеге асырады; 3) оны қолдану арқылы әсерді анықтайды.

1.10.1 Қажетті оқу құралдары, құрал-жабдықтар

1.Нұр-Сұлтан қаласындағы «Ғаламдық құзыреттер» курсы бойынша мұғалімдерге арналған нұсқаулық: НАО олар. І.Алтынсарина, 2022 - 178 б.
2.Коваль Т.В., Дюкова С.Е., Садовщикова О.И. «Жаһандық құзыреттер» бағыты: «Функционалдық сауаттылық мониторингі» жобасының нәтижелерін талдау// Отандық және шетелдік педагогика. 2020. 2 том, No 2 (70). 117-131 беттер. 23. Лошкарева Е., Лукша П., 3. Ниненко И., Смагин И., Судаков Д. Болашақтың дағдылары. Жаңа күрделі әлемде нені білу және білу керек, 2018 [Электрондық ресурс]. URL: https://worldskills.ru/assets/docs/media/WSdoklad_12_okt_rus.pdf (қолданылған 10.12.2021).

1.10.2 Интернет-ресурстар

1. Интерактивті тақта;
2. Мультимедиялық проектор;
3. Дербес компьютер, ноутбук, смартфон;
4. Оқу бейнебаяндары, аудиожазбалар, презентациялар;

– Ұлттық білім беруді ақпараттандыру орталығы http://www.nci.kz
– Қазақстан Ұлттық электронды кітапханасы (ҚазҰЭК) - www